

Melitaea cinxia L. 3 exemplaren op 17 en 18 juni bij Ootmarsum.

Semiothisa brunneata Thunberg. Op 22 juni een vers exemplaar op licht te Aerdenhout. Deze in het zuiden en oosten van ons land vrij gewone soort was in het westen nog niet waargenomen.

Hoplodrina ambigua Schiff. 20 juli op licht te Bergeijk.

Coenobia rufa Hw. 21 en 30 juli op licht te Bergeijk.

Cryphia muralis Forster. 7 augustus op licht te Bergeijk.

Aporophila nigra Hw. Tussen 30 september en 3 oktober 5 exemplaren op stroop te Bergeijk, waaronder een f. *impuncta* v. Wisselingh.

Lithophane lamda F. Tussen 1 en 23 oktober 4 exemplaren op stroop te Bergeijk.

Dasycampa vau-punctatum Esp. Op 27 oktober en op 18 november een exemplaar op stroop te Bergeijk, het laatste exemplaar f. *impleta* Spuler.

Sedina büttneri Hering. Van deze pas in 1948 als nieuw voor ons land ontdekte soort kwam op 3 oktober een exemplaar op de lamp te Bergeijk.

A f w i j k i n g e n.

Lomaspilis marginata L., f. *semialbata* Mellaerts. Reeds door mij vermeld uit Aerdenhout (1950), ving ik wederom te Aerdenhout op 3 juni.

Semiothisa alternaria Hb., f. *nigrofulvata* Collins. Van deze donkere variëteit ving ik einde juli en begin augustus te Bergeijk verscheidene exemplaren.

A f w i j k e n d e v a n g d a t a.

Zygaena filipendulae L., waarvoor LEMPKE als vliegtijd opgeeft 5 juni tot 20 augustus, vloog in 1960 nog zeer laat. Bij Eys ving ik op 7 en op 12 september nog een fris exemplaar.

Ik liet de genoemde soorten ter bezichtiging rondgaan en had daarbij gevoegd de nieuwe variëteiten genoemd in mijn artikeltje in de *Ent. Berichten* 21: 39, 1961. Ik wil niet in herhaling vervallen door alle daarin beschreven vormen nogmaals te vermelden. Ter verduidelijking had ik steeds naast de nieuwe variëteit een normaal exemplaar geplaatst.

Summary

Discussion of rarer Macrolepidoptera, interesting forms, and uncommon dates, observed in the Netherlands in 1960.

Bergeijk, Bremdreef 2.

Een waarneming over het reageren op nestgeur bij wespen. In 1957 werd een voedselkeuze-apparaat bij een nest van *Paravespula vulgaris* opgesteld (zie *De lev. Nat.* 61: 179—182). Zwaaiend met een vlindernet werden daarop de nog rondvliegende wespen gevangen. Nu werd waargenomen, dat vele wespen zich daarna neerlieten op deze punt. Visuele indrukken zijn uitgesloten, zodat men tot een reageren op geur moet besluiten. Zoals men weet, is het bestaan van een nestgeur bij andere sociale insecten (bijen, mieren) goed bekend.

J. KLEINHOUT Jr., Sinthenstraat 44, Deventer.